

Laitteiden ekologiset selkäreput

Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliikkeen järjestämä valtakunnallinen Nuukuusviikko keskittyy vuonna 2009 teemaan Kepeää elämää - kestävää elektroniikkaa.

Laskelmat perustuvat Suomen luonnonsuojeluliiton FIN-MIPS Kotitalous tutkimushankkeesta vuosina 2006 ja 2008 saatuihin tuloksiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto

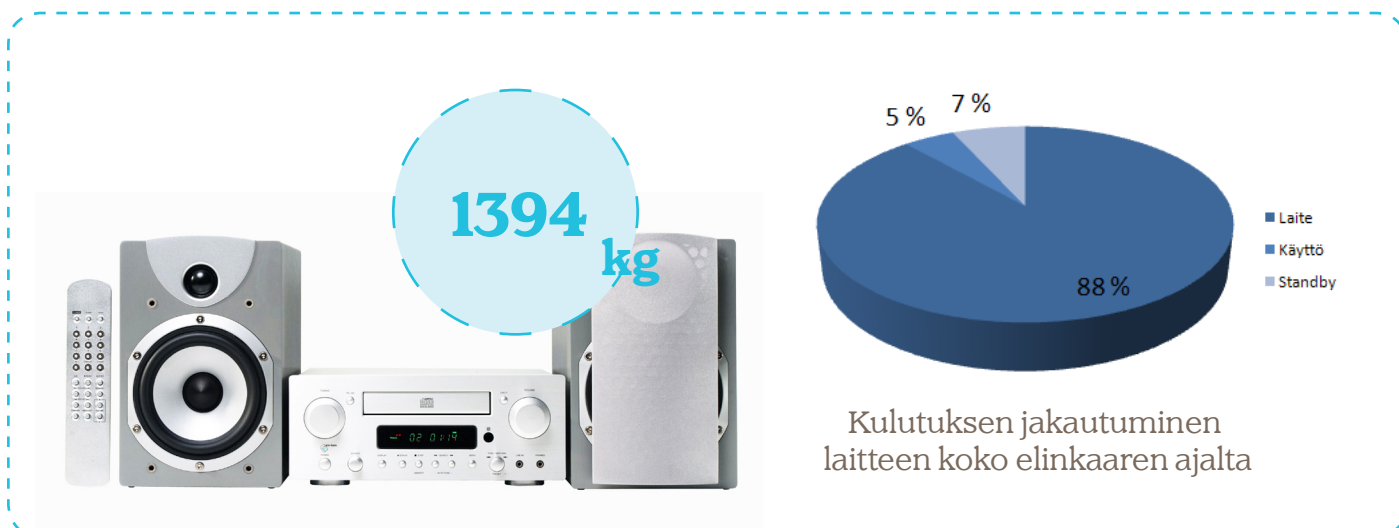
Paljonko painaa oma ekologinen selkäreppusi ja kuinka sitä voi pienentää?

Tee testi osoitteessa

www.onedidit.fi

ja aloita keventäminen.

Ministereiden ekologinen selkäreppu

Laskennan oletukset: Laitteen käyttöikä 8 vuotta, laitteen teho käytettäessä 15 W ja valmiustilassa 2 W. Päivittäiseksi käyttöajaksi on oletettu 2 tuntia, jolloin laite on valmiustilassa 22 tuntia vuorokaudessa. Sähkön ekologinen selkäreppu on laskettu Suomen keskimääräisen sähköntuotannon mukaan (ks. Nieminen ym. 2005).

Vinkkejä säästäväiseen musiikin ja radion kuunteluun:

1. Sammuta laite kun et kuuntele radiota tai musiikkia. Älä jätä laitetta päälle kun lähdet kotoa.
2. Valmiustila saattaa muodostaa jopa käyttöä suuremman osan käytönaikaisesta luonnonvarojen kulu- tuksesta. Laitteesta kannattaakin katkaista virta kokonaan silloin kun sitä ei käytetä. Hyvä apulainen on jatkojohto jossa on virtakytkin. Kytkimellä on helppoa katkaista virta useasta laitteesta kerralla.
3. Mitä pidempään toimiva vanha laite on käytössä, sitä pienempi on laitteen valmistuksen ekologinen selkäreppu käyttövuotta kohden. Kun käytämme pitkään jo olemassaolevia laitteita, vähenee tarve valmistaa uusia laitteita.
4. Ostamalla Norppa-merkittyä sähköä kotiin varmistat, että käyttämäsi energia on tuotettu uusiutuvilla energiamuodoilla. Lisätietoa löydät osoit- teesta <http://www.norppaenergia.fi/>.

Kun harkitset uuden laitteen hankkimista:

1. Onko vanha laite vielä toimiva? Tarvitsetko siis uutta? Mikäli päätät hankkia uuden, lahjoita vanha mutta toimiva laite sitä tarvitsevalle. Muista, että vanha laitetta ei saa laittaa sekajätteeseen vaan se on toimittava sähkö- ja elektroniikkaromun keräykseen.
2. Tarvitsetko uusia stereoja, voisiko musiikkia tai radiota kuunnella jonkin toisen laitteen avulla jonka jo omistat? Jos tietokone on käynnissä, voisiko sitä kenties käyttää samalla tähänkin tarkoitukseen?
3. Voisitko ostaa vastaavan laitteen käytettynä?
4. Jos hankit uuden laitteen, panosta laatuun. Valitse laite, jonka voit olettaa kestävän pitkään ja vastaavan

Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliik- keen järjestämä valtakunnallinen Nuukuusviikko keskittyy vuonna 2009 teemaan Kepeää elämää - kestävää elektroniikkaa.

Laskelmat perustuvat Suomen luonnonsuojeluliiton FIN-MIPS Kotitalous tutkimushankkeesta vuosina 2006 ja 2008 saatuihin tuloksiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto

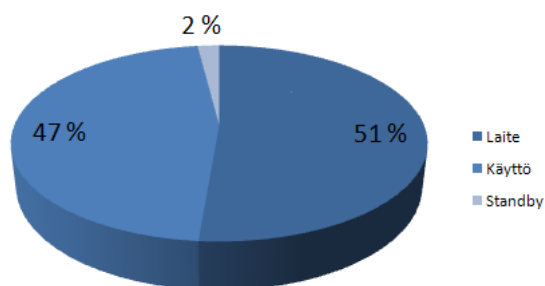
Paljonko painaa oma ekologinen selkäreppusi ja kuinka sitä voi pienentää? Tee testi osoitteessa

www.onedidit.fi ja aloita keventäminen.

37" LCD-television ekologinen selkäreppu

5233 kg

Kulutuksen jakautuminen laitteen koko elinkaaren ajalta

Laskennan oletukset: Laitteen käyttöikä 10 vuotta, laitteen teho käytettäessä 180 W ja valmiustilassa 2 W. Päivittäiseksi käyttöajaksi on oletettu 5 tuntia, jolloin laite on valmiustilassa 19 tuntia vuorokaudessa. Sähkön ekologinen selkäreppu on laskettu Suomen keskimääräisen sähköntuotannon mukaan (ks. Nieminen ym. 2005).

Vinkkejä säästäväiseen television katseluun:

1. Sammuta televisio kun kukaan ei katsele sitä.
2. Valmiustilakulutuksen minimoimiseksi laitteesta kannattaa katkaista virta kokonaan silloin kun sitä ei käytetä. Hyvä apulainen on jatkojohto jossa on virtakytkin. Kytkimellä on helppoa katkaista virta useasta laitteesta kerralla.
3. Mitä pidempään toimivaa vanhaa laitetta käytetään, sitä pienempi on laitteen valmistuksen ekologinen selkäreppu käyttövuotta kohden. Kun käytämme pitkään jo olemassaolevia laitteita, vähenee tarve valmistaa uusia laitteita.
4. Ostamalla Norppa-merkittyä sähköä kotiisi varmistat, että käyttämäsi energia on tuotettu uusiutuvilla energiamuodoilla. Lisätietoa löydät osoitteesta <http://www.norppaenergia.fi/>.

Kun harkitset uuden laitteen hankkimista:

1. Onko vanha laite vielä toimiva? Tarvitsetko siis uutta? Mikäli päätät hankkia uuden, lahjoita vanha mutta toimiva laite sitä tarvitsevalle. Muista, että vanhaa televisiota ei saa laittaa sekajätteeseen, vaan se on toimitettava sähkö- ja elektroniikkaromun keräykseen.
2. Tarvitsetko uuden television? Jos käytössäsi on tietokone, voisiko sitä käyttää television ja elokuvien katseluun?
3. Voisiko vastaava televisio löytyä käytettynä?
4. Ostopäätöstä tehdessäsi kiinnitä huomiota television energiankulutukseen sekä käyttö- että valmiustilassa.
5. Energiankulutus riippuu myös laitteen koosta. Mieti, kuinka isoa kuvaa oikeasti tarvitset. Iso laite myös vaatii enemmän luonnonvaroja valmistusvaiheessa.
6. Jos hankit uuden laitteen, panosta laatuun. Valitse laite, jonka voit olettaa kestävänsä pitkään ja vastaavan tarpeita pitkälle tulevaisuuteen.

Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliikkeen järjestämä valtakunnallinen Nuukuusviikko keskittyy vuonna 2009 teemaan Kepeää elämää - kestävää elektroniikkaa.

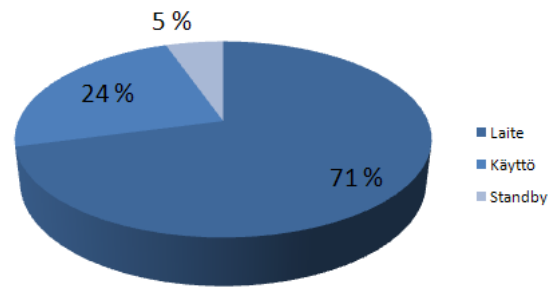
Laskelmat perustuvat Suomen luonnonsuojeluliiton FIN-MIPS Kotitalous tutkimushankkeesta vuosina 2006 ja 2008 saatuihin tuloksiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Paljonko painaa oma ekologinen selkäreppusi ja kuinka sitä voi pienentää? Tee testi osoitteessa

www.onedidit.fi
ja aloita keventäminen.

Tietokoneen ekologinen selkäreppu

Kulutuksen jakautuminen laitteen koko elinkaaren ajalta

Laskennan oletukset: Laitteen käyttöikä 3,5 vuotta, laitteen teho käytettäessä 151 W ja valmiustilassa 6 W. Päivittäiseksi käyttöajaksi on oletettu 3,6 tuntia, jolloin laite on valmiustilassa vajaan 21 tuntia vuorokaudessa. Sähkön ekologinen selkäreppu on laskettu Suomen keskimääräisen sähköntuotannon mukaan (ks. Nieminen ym. 2005).

Vinkkejä nuukaan tietokoneen käyttöön:

1. Määrittele tietokoneesi virransäästöasetukset sopiviksi. Windows-käyttäjärjestelmässä virransäästöasetukset löytyvät käynnistä-valikon ja ohjauspaneelin kautta.
2. Näyttö kannattaa sammuttaa kun keskeytät työntöön lyhyeksikin ajaksi.
3. Sammuta tietokone kokonaan kun sitä ei käytetä. Hyvä apulainen on jatkojohto jossa on virtakytkin. Kytkimellä on helppoa katkaista virta useasta laitteesta kerralla.
4. Mitä pidempään toimivaa vanhaa laitetta käytetään, sitä pienempi on laitteen valmistuksen ekologinen selkäreppu käyttövuotta kohden. Kun käytämme pitkään jo olemassaolevia laitteita, vähenee tarve valmistaa uusia.
5. Ostamalla Norppa-merkittyä sähköä kotiin varmistat, että käyttämäsi energia on tuotettu uusiutuvilla energiamuodoilla. Lisätietoa löydät osoitteesta <http://www.norppaenergia.fi/>.

Kun harkitset uuden laitteen hankkimista:

1. Voisiko käytössäsi olevan koneen käyttöikää jatkaa päivittämällä? Mikäli päätät hankkia uuden koneen, lahjoita vanha mutta toimiva laite sitä tarvitsevalle. Muista, että elektroniikkalaitteita ei saa laittaa sekajätteeseen, vaan se on toimitettava sähkö- ja elektroniikkaromun keräykseen.
2. Voisiko tarpeitasi vastaava tietokone ja/tai näyttö löytyä käytettynä?
3. Ostopäätöstä tehdessäsi kiinnitä huomiota tietokoneen ja näytön energiankulutukseen sekä käyttö- että valmiustilassa.
4. Kannettava tietokone kuluttaa vähän energiaa verrattuna pöytäkoneeseen. Kannettavan tietokoneen komponentteja on kuitenkin hankalampi vaihtaa kuin pöytämallin. Mieti, millainen kone sopii sinulle parhaiten.
5. Minkäkokoisien näytön tarvitset? Mitä isompi näyttö, sitä enemmän käytössä kuluu sähköä ja valmistuksessa luonnonvaroja.
6. Voisiko uusi näyttö toimia sekä televisiona että tietokoneen näyttönä?
7. Jos hankit uuden laitteen, panosta laatuun. Valitse laite, jonka voit olettaa kestävänsä pitkään ja vastaavan tarpeita pitkälle tulevaisuuteen.

Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliikkeen järjestämä valtakunnallinen Nuukuusviikko keskittyy vuonna 2009 teemaan Kepeää elämää - kestävää elektroniikkaa.

Laskelmat perustuvat Suomen luonnonsuojeluliiton FIN-MIPS Kotitalous tutkimushankkeesta vuosina 2006 ja 2008 saatuihin tuloksiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Paljonko painaa oma ekologinen selkäreppusi ja kuinka sitä voi pienentää?

Tee testi osoitteessa

www.onedidit.fi

ja aloita keventäminen.

Lähteet

Ministereot:

Moisio, T., S. Lähteenoja & M. Lettenmeier (2008). TavaraMIPS Kodin tavaroiden luonnonvarojen kulutus. Julkaisu ladattavissa osoitteesta: http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

Nieminen A., M. Lettenmeier & A. Saari (2005). Luonnonvarojen kulutus Suomen lentoliikenteessä (LentoMIPS). Julkaisu ladattavissa osoitteesta http://www.mintc.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

37” LCD-televisio

Moisio, T., S. Lähteenoja & M. Lettenmeier (2008). TavaraMIPS Kodin tavaroiden luonnonvarojen kulutus. Julkaisu ladattavissa osoitteesta: http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

Nieminen A., M. Lettenmeier & A. Saari (2005). Luonnonvarojen kulutus Suomen lentoliikenteessä (LentoMIPS). Julkaisu ladattavissa osoitteesta http://www.mintc.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

Tietokone ja 17” näyttö

Moisio, T., S. Lähteenoja & M. Lettenmeier (2008). TavaraMIPS Kodin tavaroiden luonnonvarojen kulutus. Julkaisu ladattavissa osoitteesta: http://www.kuluttajatutkimuskeskus.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

Nieminen A., M. Lettenmeier & A. Saari (2005). Luonnonvarojen kulutus Suomen lentoliikenteessä (LentoMIPS). Julkaisu ladattavissa osoitteesta http://www.mintc.fi/files/5202/2008_06_julkaisu_tavaramips.pdf

Kansalaisjärjestöjen Kierrätysliikkeen järjestämä valtakunnallinen Nuukuusviikko keskittyy vuonna 2009 teemaan Kepeää elämää - kestävää elektroniikkaa.

Laskelmat perustuvat Suomen luonnonsuojeluliiton FIN-MIPS Kotitalous tutkimushankkeesta vuosina 2006 ja 2008 saatuihin tuloksiin.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Paljonko painaa oma ekologinen selkäreppusi ja kuinka sitä voi pienentää?

Tee testi osoitteessa

www.onedidit.fi

ja aloita keventäminen.